

ሽንት የመቆጣጠር እና ከሽንት ፊኛ ጋር የተያያዙ ችግሮች

ሲስተር ምህረት ወልደአብ

መግቢያ

በሽንት መሸናገትና ከሽንት የመሸኛ አካሎች ጋር የተያያዙ ችግሮች በሀብረተሰቡ ውስጥ በስፋት ያሉ ሲሆን ድብቅ እና ከፍተኛ ወጪ የሚያስከትሉ መሆናቸው ይታወቃል። ሆኖም በቂ ትምህርት እና መረጃ በመስጠት እነዚህን ግለሰቦች በግዜው ባለው ህክምና እንደጠቀሙ እንደሁም አስቀድሞ የመከላከያ መንገዶች ላይ ተሳታፊ እንዲሆኑ ማድረግ ይቻላል። የህክምና ባለሙያዎች ለችግሩ ሰለባ የተዳረጉ ሰዎችን ከተደበቁበት አንዲወጡና በመፍትሄው ተሳታፊ እንዲሆኑ በማበረታታትና በመገፋፋት ከፍተኛ አስተዋጾ ሊያደርጉ ይችላሉ። በአሜሪካን አገር ውስጥ ሽንት መሸናገት ጋር በተገናኘ ችግር የሚጠቃው ህዝብ ወደ 45 ሚሊዮን ሲጠጋ ከ3 ሴት ፣ በሚሆኑት ላይ ችግሩ ይታያል።

ከሽንት ፊኛ እና ሽንት ከመሸናገት ጋር የተያያዙ ችግሮች

- የሽንት ማምለጥ ፣ ቶሎ ቶሎ መሸናገት ፣ ለመሸናገት ከሚገባው በላይ ማጣደፍ ፣ ሽንትን ጨርሶ አለመሸናገት ፣ በሀመም ወይም በስቃይ ሽንት መሸናገት ፣ ሌሊት ከእንቅልፍ ለሽንት መነሳት ፣ ወዘተ ሲሆኑ ፣
- በዋናነት የምናየው ሽንትን አለመቆጣጠር ወይም የሽንት ማምለጥን ይሆናል
- ሽንትን ያለመቆጣጠር የምያስከትለው ችግር የግለሰብ ችግር ከመሆን አልፎ የሀብረተሰቡ ጤና ችግር ሆኖ ተገኝቶታል።
- ሽንት የመቆጣጠር ችግር ያለባቸው ሰዎች ከሀብረተሰቡ ጋር ለመቀላቀል ስለሚችሉ አንዳንድ አሉታዊ የሆኑ እርምጃዎችን ለመውሰድ ይገደዳሉ።

ከእነዚህም በጥቂቱ፤

- የአካል እንቅስቃሴ ከማድረግ መቆጠብ፤
  - ፈሳሽ ነገሮችን ከመውሰድ መቆጠብ፤
  - በሰውነት ውስጥ የተጠራቀመው ውሃ እና አብጠትን የሚቀንስ መድሃኒት (Diuretics) እንደአግባቡ አለመውሰድ እና፤
  - አራሳን ከማህበረሰቡ ማግለል ናቸው።
- አንዳንድ እናቶች የአካል እንቅስቃሴ አለማድረጋቸው የከብደት መጨመር ችግር አዳጋጠማቸው ያሰምሩበታል። ይህም ሁኔታ ሽንትን ያለመቆጣጠር ከሚከሰት ችግር ፣ በከብደት መጨመር እና በስኳር በሽታ መካከል ሊኖር የሚችለውን ትሰሰር ያሳያል።
  - በሰውነት የተጠራቀመው ውሃን የሚያስወጡ መድሃኒቶችን (Diuretics) እንደአግባቡ አለመውሰድ የልብ ድካምንና የደም ብዛት በሽታን ሊያባብስና ከእነዚህም ለከፋ ሁኔታዎች አሳልፎ ሊሰጥ ይችላል።
  - ፈሳሽ ነገር ከመውሰድ መቆጠብ አራሳን የቻለ ለሌላ የጤና ችግር ሊያጋልጥ ይችላል።
  - በአድሜ 74 ያሉ ሴቶች በሌሊት ለሽንት የሚነሱ ከሆነ የመውደቅና የአጥንት መሰበር ችግር ሊያጋጥማቸው ይችላል።
  - ሽንትን አለመቆጣጠር እና የሽንት ማምለጥ እደነውር ስለሚቆጠር ብዙ ጊዜ ድብቅ ሆኖ ይኖራል።
  - ችግሩ ህክምና ቢኖረውም ከፋዎች ምልክቶቹን አይረዱትም ወይም አይቀበሉትም። ከዚህም አልፎ መመሪያዎችንና ፖሊሲዎችን የሚነድፉ ከፍሎችና የጤና ባለስልጣናቸውም ቢሆኑ ለዚህ ችግር ብዙ ትኩረት አይሰጡትም።

- የዚህ ችግር ሰለባ የሆኑ ሰዎች እርዳታ ለመጠየቅ አይደፍሩም። በአውስትራሊያ በተደረገ አንድ ጥናት ከችግሩ ሰለባዎች ሁለት ሶስተኛው ሰዎች ምንም እይነት እርዳታ ለማግኘት አይገቡ ያሳያል።
- ለችግሩ የተዛባ እና የተሳሳተ አመለካከቶች መኖር፤
  - ከአድሜ ጋር የሚመጣና መሆን ያለበት ወይም ጤናማ ሁኔታ እንደሆነ መቆጠር፤
  - በወሊድ ምክንያት የሚመጣ ፣ የማይቀር ችግር አድርጎ መውሰድ፤
  - የጤና ችግር እንዳልሆነ አለመቆጠር ፣ ወይንም መድሃኒት የሌለው አድርጎ ማየት፤
- ለችግሩ ህክምና መሻት የሚያግዱ ሌሎች መሰናከሎች መኖር፤
  - የህክምና እርዳታ ለመሻት አቅም አለመኖር፤
  - ገንዘብ፣ ኢንሹራንስ ወዘተ አለመኖር፤
  - በሀፍረት በመሸማቀቅ እንደ ውርደት መቆጠር እና አራሳን እንደጥፋተኛ መቆጠር ናቸው። በአጠቃላይ ይህ ችግር ያለባቸው ሰዎች ከሀብረተሰቡ በሚመጣባቸው ጫና ምክንያት የሀፍረት እና የመሸማቀቅ ችግር ጋር ተያይዞ ለሌላ የጤና ችግር ይጋለጣሉ።

ሊደረጉ የሚገባቸው የመፍትሄ ሃሳቦችና የህክምና እርዳታ አለማ

- ለችግሩ አምንታዊ የህክምና ውጤት ለማግኘት አስፈላጊ መሰረቶች፤
  - ከሽንት ማምለጥና ማጣደፍ ጋር የተያያዙትን ሁኔታዎችን ለማሻሻል መሞከር እና
  - የማህበራዊ ግንኙነትንና የሰውነት ብቃት እንቅስቃሴዎችን ማጠናከር ናቸው።
- በመጀመሪያ ደረጃ ግለሰቡ አራሱን ለመርዳት የሚከተሉትን የባህሪና የአኗኗር ለውጥ ለማድረግ መነሳሳት አለበት።
  1. የሚጠጡትን የፈሳሽ እይነትና ጥራት መቆጣጠር ፣ (ሶዳ እና ካፊን መቀነስ)
  2. አሲድና ቅመማቅመም የበዛባቸውን ምግቦች መቀነስ፤
  3. ሽንት እስከሚያጣድፍ ድረስ አለመጠበቅ፤
  4. ሽንትን በተወሰነ የሰአት ልዩነት በመሸናገት የሽንት ፊኛን ሽንት ይዞ የመቆየት አቅም ማጠናከርና ማለማመድ፤
  5. ሽንት የመሸኛ የሰውነት ከፍላችን አካባቢ ያሉ ጡንቻዎችን በአካል እንቅስቃሴ ማጠናከር ሽንትን ለመቆጣጠር ይረዳል ፤
  6. ጊዜያዊ በሽታ ካለ በህክምና መረዳት፤
  7. ሃኪምዎን ማግኘት ለዚህ ተግባር የአካል እንቅስቃሴ ትምህርት የሚሰጡ ባለሙያዎችን እና የምክር አግልጣሎት ሰጭዎች ጋር መነጋገር፤
  8. ችግርዎ የእርስዎ ችግር ብቻ አለመሆኑን አውቀው ሁኔታውን ለቤተሰብና ለጓደኛ ማግኘት ናቸው።